

N:o 29.

Af Herr Carl Aug. Andersson: Angående skrifvelse till Kongl. Maj:t om utfärdande af lagstadganden för dem, som sysselsätta sig med anskaffande af platser åt arbetsökande personer.

Man har på senare tiden ofta hört många och bittra klagomål öfver den ärliga behandling, som den arbetssökande befolkningen ofta fått röna, då den vändt sig till s. k. »kommissionärer» för tjensts erhållande, antingen inom eller utom landet.

Det är en sak, som på det allvarligaste manar till uppmärksamhet. Längre har polismakten haft sina ögon fästade på dessa kommissionskontors verksamhet, men lagen medgifver icke något ingripande förrän uppenbart bedrägeri föreligger, och att bevisa sådant har sig icke så lätt, då den ena parten vanligtvis är slug och erfaren, den andra godtrogen och fullkomligt oerfaren. Redan det sätt, hvarpå flera af dessa kommissionskontor (åtskilliga äro fullkomligt hederliga) drifva sin verksamhet vid tjenstefolks »anställande» inom landet, kunde vara värdt uppmärksamhet. Det händer t. ex. att en person, utan att hafva satt sig i förbindelse med någon arbetsgifvare, utan vare sig förlagskapital eller duglighet, annonserar om att han eller hon anskaffar platser åt tjenstefolk. Mången ung flicka — det är nemligen företrädesvis qvinfolk som vända sig till kontoren — infinner sig då, erlägger genast ett par kronor i »inskrifningsavgift», »handpenning» eller hvad

det kallas och hör sedan icke ett ord om någon plats, helst kommissionären icke bekymrar sig om att skaffa henne någon sådan.

Detta är dock jämförelsevis mindre hårdt, emedan det blott är fråga om penningeförlust. Värre är, då man medelst falska uppgifter städjer tjänstefolk till verksamhet på utrikes ort. Det har ganska ofta händt, att den fattige och godtrogne arbetaren vid framkomsten till bestämmelseorten funnit sig grundligt lurad. Ofta har arbetet varit af helt annan och mera ansträngande beskaffenhet, och betalningen härför mindre, än han öfverenskommit med kommissionären om. Det har till och med stundom inträffat, att, oaktadt den arbetssökande betalt kommissionären för det han skulle skaffa honom arbete, något sådant vid framkomsten icke stått att erhålla, utan han måst vända tillbaka till hemorten igen utan ringaste ersättning för tidspil- lan, rese- eller andra kostnader. Sådana oärliga handlingar emot fattigt och okunnigt arbetsfolk påkalla alldeles afgjordt åtgärder från vederböran- des sida, och om våra lagar icke medgifva detta, eller sakna bestämmelser derför, så bör detta förhållande rättas.

I utvandrarelagen af den 5 Februari 1869 finnas ganska stränga be- stämmelser angifna för dem, som vilja sysselsätta sig med emigranternas be- fordran. Ett par af de vigtigare må här anföras:

»Den, som vill utöfva emigrantagentverksamhet, skall ega medborger- ligt förtroende, hafva gjort sig känd för ordentlighet och i öfrigt finnas lämplig samt deponera eller ställa borgen för minst 10,000, högst 60,000 kronor.»

»Utöfvar någon agentverksamhet utan tillstånd, böte från 100 till och med 1,000 kronor.»

»Underlåter agent att lemna utvandrare det underhåll eller de för- måner i öfrigt, som i kontraktet blifvit utfäste, dömes agenten till böter från och med femtio till och med femhundra kronor.»

Häraf synes, att lagen ställer stora fordringar på den, som önskar erhålla rättighet att *befordra* utvandrare till annan plats, då deremot nästan snart sagdt hvem som helst, utan några garantier gent emot de tjänst- sökande, kan etablera sig som »kommissionär» och utfärda kontrakt, som mången gång är af tvetydig och mindre hållbar beskaffenhet. I förra fal- let gäller kontraktet för några dagars resa; i senare ofta för årslång tjänstetid.

Med anledning häraf, och för att med snaraste kunna stäfja ett
Bih. till Riksd. Prot. 1884. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 6 Häft. 3

ofog, som allt för länge opåtaladt fått ega rum, vill jag härmed hos Riksdagen vördsamt föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att lagstadgande med snaraste må blifva utfärdadt för dem, som sysselsätta sig med anskaffande af platser åt arbets sökande personer.

Stockholm den 25 Januari 1884.

Carl Aug. Andersson,
från Malmö.